

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING
till Landstinget med förslag till landskapslag
angående ändring av landskapslagen om studie-
stöd.

Allmän motivering

I framställningen föreslås vissa ändringar i landskapslagen om studiestöd (48/72) som skulle innebära ett förbättrat ekonomiskt stöd för vuxenstudier. En temporär bestämmelse om beviljande av s.k. vuxenstudiepenning föreslås införd i landskapslagen om studiestöd. Dessutom föreslås att studiestöd skulle kunna beviljas för studier som varar minst åtta veckor. Enligt gällande bestämmelser kan studiestöd beviljas för studier som varar minst 16 veckor.

Behovet av vuxenutbildning har under de senaste årtiondena ökat kraftigt till följd av den snabba samhällsutvecklingen. Nya arbetsmetoder och ny teknologi inom de flesta näringsgrenar förutsätter omskolning och fortbildning av arbetstagarna. Den utbildning som barn och ungdomar erhåller är inte längre tillräcklig och samhällsutvecklingen förefaller ställa allt större krav på kontinuerlig utbildning i framtiden.

Vuxna personer måste således i allt högre grad komplettera sin grundutbildning för att kunna svara mot behoven på arbetsmarknaden. En förutsättning för vuxenutbildningen är att studerandens ekonomiska ställning tryggas i tillräcklig mån.

För närvarande ges ekonomiskt stöd för vuxenutbildning huvudsakligen i fyra olika former, nämligen: i form av personalutbildning som anordnas och bekostas av arbetsgivaren; i form av sysselsättningsutbildning och därmed förknippade ekonomiska förmåner; i form av rehabiliteringsstöd och utbildningsstöd avsedda för olika specialgrupper, tex. handikappade personer; samt i form av studiestöd i enlighet med landskapslagen om studiestöd.

Personer som inte kan finansiera sin utbildning på annat sätt är beroende av studiestöd. För att en förvärvsarbetande person skall kunna studera effektivt krävs att han under vissa perioder skall kunna vara frånvarande från sitt arbete. Ett hinder kan härvid vara det inkomstbortfall som föranleds av frånvaron från arbetet. Detta inkomstbortfall kan inte i tillräckligt hög grad kompenseras av det studiestöd som kan beviljas enligt landskapslagen om studiestöd. För att råda bot på detta missförhållande föreslås bestämmelser om en särskild form av studiepenning för vuxenstudier införd i landskapslagen om studiestöd.

Liknande bestämmelser som i denna framställning har i riket föreslagits i rege-

ringens proposition nr 161/1986 rd.

Detaljmotivering

2 §. För närvarande kan studiestöd beviljas för studier som pågår under minst 16 veckor. Enligt gällande bestämmelser är det tex. inte möjligt att bevilja studiestöd för sådan yrkesinriktad vidareutbildning som är kortare än 16 veckor och som inte faller inom ramen för personalutbildning. Enligt landskapsstyrelsens uppfattning bör kortvarig utbildning i högre grad än för närvarande omfattas av landskapslagen om studiestöd. Den ovan nämnda tiden bör därför förkortas från 16 veckor till 8 veckor.

10a §. Vuxenstuderande skulle utöver annat studiestöd kunna beviljas vuxenstudiepenning i ersättning för sådan förvärvsförlust som föranleds av heltidsstudier. Vuxenstudiepenningen skulle vara en förmån som inte behöver återbetalas till landskapet. Vuxenstudiepenning skulle beviljas i enlighet med i riket gällande grunder.

Avsikten är att som vuxenstuderande betrakta sådan person som fyllt 30 år före den 1 juli det år han inleder sina studier. Vuxenstudiepenningen skulle vara skattepliktig inkomst och den skulle vara bunden till förtjänstnivån. Vuxenstudiepenningen skulle uppgå till 20 procent av sökandens fasta förtjänst, dock till minst 700 mark och högst 2.000 mark i månaden. Vuxenstudiepenning skulle beviljas för högst två år. För fortsatta vetenskapliga studier skulle vuxenstudiepenning dock beviljas för högst ett år. Vuxenstudiepenning skulle inte beviljas den vars utbildning bekostas av arbetsgivaren eller den som under studietiden är berättigad till annat ekonomiskt stöd än studiestöd.

I 2 mom. föreslås ett undantag från de allmänna bestämmelserna om beviljande av studiestöd. Undantaget beror på att fråga är om studiestöd särskilt för vuxenstuderande.

Bestämmelserna i 10a § skulle gälla temporärt fram till utgången av juni månad 1990.

Med hänvisning till det anförda föreläggs Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g
angående ändring av landskapslagen om studiestöd

I enlighet med landstingets beslut

ändras 2 § 2 mom. landskapslagen den 10 juli 1972 om studiestöd (48/72) sådant det lyder i landskapslagen den 5 juli 1985 (38/85), samt

fogas till lagen en ny 10a § som följer:

2 §

Studiestöd beviljas för studier som bedrivs i gymnasium eller på gymnasialstadium, i folkhögskola, i yrkesläroanstalt eller vid universitet eller högskola och pågår under minst åtta veckor.

10a §

Vuxenstuderande kan, utöver annat studiestöd, beviljas vuxenstudiepenning i ersättning för inkomstbortfall. Vuxenstudiepenning beviljas av landskapsstyrelsen i enlighet med i riket gällande grunder.

Utan hinder av vad som stadgas i 2 och 3 §§ kan vuxenstuderande beviljas vuxenstudiepenning samt annat studiestöd för avläggande av licentiat- eller doktors-examen eller förvärv av doktorsgrad. Vid beviljandet av vuxenstudiepenning och annat studiestöd åt vuxenstuderande skall makes inkomst och förmögenhet inte beaktas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1987. Lagens 10a § tillämpas till och med den 30 juni 1990.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Mariehamn den 20 februari 1987

L a n t r å d

Folke Woivalin

Lagberedningssekreterare

Birgitta Björkqvist